

24 Μαρτίου, 1995

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΥΜΑΖΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 771/93)

Προσφορές — Προκήρυξη και ανάκληση δημόσιου διαγωνισμού είναι διοικητική πράξη — Ακύρωση της διαδικασίας διαγωνισμού οφείλει να αιτιολογείται — Δυνατόν να ακυρωθεί μειοδοτικός διαγωνισμός για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

5

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση των καθ' ων η αίτηση με την οποία ακύρωσαν μειοδοτικό διαγωνισμό για την γενική συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών των επαρχιών Λάρνακας Αμμοχώστου.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή αποφάσισε ότι:

15

Είναι γνωστός κανόνας πως η προκήρυξη και ανάκληση δημόσιου διαγωνισμού προσφορών είναι διοικητική πράξη. Η ανάκληση ελέγχεται δικαστικά από το Δικαστήριο. Ο συνήθης όρος, που περιέχεται στους όρους προσφοράς, ότι δηλαδή η διοίκηση δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχτεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε προσφορά, σε μειοδοτικό διαγωνισμό, δεν συνιστά αφ' εαυτού λόγο ακύρωσης του διαγωνισμού. Η διοίκηση πρέπει να αιτιολογήσει την ακύρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού. Συνήθως η πιο σοβαρή αιτιολόγηση αφορά στο δημόσιο συμφέρον.

20

Με βάση τα γεγονότα που αναφέρονται πιο πάνω, και έχοντας

υπόψη τη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή, προκύπτει πως αυτός βρισκόταν σε αντιπαράθεση με το θεσμοθετημένο όργανο, το Συμβούλιο Εργοληπτών, αναφορικά με την τάξη των έργων που μπορούσε να αναλάβει, σύμφωνα με την ετήσια άδειά του. Οποιαδήποτε εισήγηση γίνεται στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή ως προς την ορθότητα ή μη της θέσης του Συμβουλίου Εργοληπτών, δεν μπορούσε να εξεταστεί από το Συμβούλιο Προσφορών, γιατί ήταν αναμόδιο να αποφανθεί πάνω στο ζήτημα. Σύμφωνα δε με την ροή των γεγονότων, δεν μπορούσε να πράξει διαφορετικά. Ήταν υποχρεωμένο να εφαρμόσει τον Περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών και Οικοδόμων Νόμο (Ν. 97/73) (όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 33/82). Η ακύρωση του διαγωνισμού έγινε προς το δημόσιο συμφέρον.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 15

Αναφερόμενη υπόθεση:

Odyssey Agricultural Airspraying Ltd ν. Δημοκρατίας (1994) 3 Α.Α.Δ. 583. 20

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία ακυρώθηκαν οι προσφορές που προκηρύχθηκαν στις 15.1.93 από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, για τη γενική συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών των επαρχιών Λάρινα-Κας-Αμμοχώστου. 25

Σ. Δράκος, για τον Αιτητή. 30

Στ. Ιωσήφ, Δικηγόρος της Δημοκρατία, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Δ. Παπαδόπουλος, για το Ενδιαφερόμενο πρόσωπο. 35

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής προσβάλλει την ακύρωση των προσφορών που προκηρύχθηκαν στις 15.1.93 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, για τη γενική συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών των επαρχιών Λάρινα-Κας-Αμμοχώστου. Η προκήρυξη του διαγωνισμού ακυρώθηκε με την επαναζήτηση των προσφορών (δες 40

Επίσημη Εφημερίδα 30.7.93).

5 Οι λόγοι και τα πραγματικά γεγονότα που επικαλέστηκε η διοίκηση για την ακύρωση του μειοδοτικού διαγωνισμού και την επαναπροκήρυξή του είναι τα παρακάτω:

10 Το άρθρο 9(1) του περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών και Οικοδόμων Νόμου του 1973, 97/73, όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 32/82, προβλέπει:

15 9.(1) Ουδείς εργολήπτης δύναται να αναλάβη εργασίαν εν σχέσει προς οικοδομικόν ή τεχνικόν έργον εκτός εάν ούτος είναι κάτοχος ετήσιας αδείας, ως προβλέπεται υπό του παρόντος Νόμου αναφορικώς προς την τάξιν του τοιούτου οικοδομικού ή τεχνικού, αναλόγως της περιπτώσεως, έργου."

20 Στο εδάφιο 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται πως η άδεια εκπνέει στις 31 του Δεκέμβρη που έπεται της ημερομηνίας έκδοσής της. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου αυτού, και την τάξη στην οποία κατατάσσεται το έργο της προσφοράς, η παράγραφος 1.22 των όρων προέβλεπε πως δικαίωμα υποβολής προσφοράς είχαν οι ακόλουθοι εργολήπτες:

25 (α) αυτοί που κατείχαν ετήσια άδεια του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών, ανανεωμένη για το τρέχον έτος, δηλαδή 1993, για την εκτέλεση οικοδομικών έργων τάξης Γ ή ανώτερης, ή

30 (β) αυτοί που κατείχαν ετήσια άδεια κατώτερης τάξης, ανανεωμένη για το τρέχον έτος, αλλά που τους παρέχει το δικαίωμα να προσφοροδοτούν για οικοδομικά έργα Γ τάξης.

35 Ενώ το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών αξιολογούσε τις προσφορές, το Συμβούλιο Εργοληπτών παρενέβη για να πληροφορήσει στο Συμβούλιο Προσφορών πως ανεκάλεσε την ετήσια άδεια του αιτητή, που είχε επισυνάψει μαζί με την προσφορά του, γιατί είχε εξασφαλιστεί βάσει στοιχείων που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

40 Στο σημείο αυτό αναφέρω πως αν η θέση του Συμβουλίου Εργοληπτών πάνω στο ζήτημα ήταν ορθή ή όχι ήταν άσχετο θέμα ως προς τη διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου Προσφορών, το οποίο μετά από αυτή την παρέμβαση δεν έλαβε υπόψη την προσφορά του αιτητή.

Φαίνεται πως κάτι μεσολάβησε στην πιο πάνω εξέλιξη γιατί στις 18.3.93 το Συμβούλιο Εργοληπτών ζήτησε από το Συμβούλιο Προσφορών να αναβάλει την αξιολόγηση των προσφορών επειδή μελετούσε την πιθανότητα έκδοσης νέας άδειας στον αιτητή. Πράγματι στις 29.3.93 εκδόθηκε στον αιτητή ετήσια άδεια Δ' με πείρα Β τάξης. Στο αντίγραφο όμως της σχετικής άδειας αναγραφόταν πείρα Α' τάξης, με ισχύ από 17.3.93 μέχρι 31.12.93. Στις 13.5.93 το Συμβούλιο Εργοληπτών πληροφόρησε το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών πως σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίασής του η πραγματική ισχύς της άδειας του αιτητή άρχισε από 31.12.92 και πως κατά λάθος γράφτηκε σ' αυτήν η 17.3.93. 5 10

Ενόψει των πιο πάνω εξελίξεων το Συμβούλιο Προσφορών, προτού προχωρήσει παρατέρα με τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, ζήτησε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα. Λειτουργός του Γραφείου του εξέφρασε την άποψη πως η προσφορά του αιτητή δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη γιατί κατά το χρόνο υποβολής της, και σύμφωνα με τον όρο 1.22(β) των όρων προσφοράς, που αναφέρω πιο πάνω, η ετήσια άδεια του αιτητή και το πιστοποιητικό του Συμβουλίου Εργοληπτών παρουσιάστηκαν μεταγενέστερα της υποβολής των προσφορών. 15 20

Στη συνέχεια το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να κατακυρώσει το έργο στο δεύτερο φθηνότερο προσφοροδότη. Διαπιστώθηκε όμως πως και η δική του προσφορά δεν συνοδευόταν από αντίγραφο της ετήσιας άδειας εργολήπτου. Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να ακυρώσει το διαγωνισμό και να τον επαναπροκηρύξει γιατί και η προσφορά του τρίτου διαγωνιζομένου ήταν κατά £28,000 πιο ψηλή από εκείνη του φθηνότερου προσφοροδότη. 25 30

Είναι γνωστός κανόνας πως η προκήρυξη και ανάκληση δημόσιου διαγωνισμού προσφορών είναι διοικητική πράξη. Η ανάκληση ελέγχεται δικαστικά από το Δικαστήριο. Ο συνήθης όρος, που περιέχεται στους όρους προσφοράς, ότι δηλαδή η διοίκηση δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχτεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε προσφορά, σε μειοδοτικό διαγωνισμό, δεν συνιστά απ' εαυτού λόγο ακύρωση του διαγωνισμού. Η διοίκηση πρέπει να αιτιολογήσει την ακύρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού. Συνήθως η πιο σοβαρή αιτιολόγηση αφορά στο δημόσιο συμφέρον. (Δες την πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας *Odyssey Agricultural Airspraying Ltd. v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1994) 3 Α.Α.Δ. 583). 35 40

- Με βάση τα γεγονότα που αναφέρω πιο πάνω, και έχοντας υπόψη τη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή, προκύπτει πως αυτός βρισκόταν σε αντιπαράθεση με το θεσμοθετημένο όργανο, το Συμβούλιο Εργοληπτών, αναφορικά με την τάξη των έργων που μπορούσε να αναλάβει, σύμφωνα με την ετήσια άδειά του. Οποιαδήποτε εισήγηση γίνεται στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή ως προς την ορθότητα ή μη της θέσης του Συμβουλίου Εργοληπτών, δεν μπορούσε να εξεταστεί από το Συμβούλιο Προσφορών, γιατί ήταν αναρμόδιο να αποφανθεί πάνω στο ζήτημα. Σύμφωνα δε με την ροή των γεγονότων, όπως τα εκθέτω πιο πάνω, δεν μπορούσε να πράξει διαφορετικά. Ήταν υποχρεωμένο να εφαρμόσει το Νόμο 97/73. Η ακύρωση του διαγωνισμού έγινε προς το δημόσιο συμφέρον.
- 15 Τέλος, παρατηρώ πως στο νέο διαγωνισμό που προκηρύχθηκε, ανεπιφύλακτα έλαβε μέρος και ο αιτητής.

Ενόψει των ανωτέρω, η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς όμως οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.